

[Ole Vig Jensen]

sammen med den formulering, forslagsstillerne har brugt, og som indeholder et egentligt forbud, som vi mener er uforeneligt med den holdning, vi i øvrigt har til muligheden for at etablere frie private skoler her i landet. Vi synes heller ikke, at argumentationen for forslaget holder i forhold til en række af de problemer, vi kan og vil møde i disse sager.

Det radikale venstre har den holdning, at i den udstrækning kredsen omkring Nordsjællands Gymnasium opfylder de betingelser og de kriterier, vi lægger til grund og har lagt til grund for godkendelse af sådanne skoler, skal den også have sin godkendelse. Men sagen er, at kredsen endnu ikke har kunnet leve op til de kriterier, enten fordi Frederiksborg amt ikke helt og fuldt har kunnet støtte den, eller fordi den ikke selv har været i stand til at præstere det, vi almindeligvis forventer og forlanger af en sådan ansøgerkreds.

Der har også været diskussion om den finansieringsform, som efter sigende ville blive benyttet, når denne skole skulle etableres. Dertil er vel kun at sige, at i den udstrækning sådanne initiativtagere i øvrigt holder sig inden for lovgivningens rammer, kan man ikke ad den vej hindre dem. Men jeg har sagt tidligere, og jeg gentager det gerne her, at ansøgerkredsen ikke gavner friskoletanken ved den form for finansiering, som den har tænkt sig. Jeg forstår også, at regeringen har den holdning, at det ikke er nogen god måde at etablere sig på. Man skal ikke glemme, at når vi har den meget frie, liberale lovgivning på området, så er forudsætningen, at de kredse bag skolerne, som står for oprettelsen og driften, virkelig selv præstere noget, og det siger ikke så lidt og har aldrig sagt så lidt. Det kræver en stor, energisk, engageret indsats.

Er man ikke i stand til selv at tilvejebringe de nødvendige midler på det tidspunkt, hvor man gerne vil oprette sin institution, så må man stille op i køen af ansøgere til statslåne. Her må man til gengæld sige, at vi har placeret os på en sådan måde, at vi styrer for stærkt, idet man erfaringsmæssigt skal stå i ansøgerrækken 8-10 år, før man kan komme i betragtning, og det er selvfølgelig ikke antageligt. Jeg vil i dag sige, som vi har sagt det til andre regeringer, at det er et af de områder, vi med god grund kunne se nærmere på, nemlig: har vi rimelige finansieringsvilkår

inden for friskolelovgivningen? Vi mener faktisk ikke, at vi har det.

Vi kan altså ikke støtte forslaget, som det foreligger.

Tinning (VS):

Undervisningsministeren talte om, at der var nogle - jeg tror, det er et direkte citat - mindre gode ting ved finansieringsformen. Når undervisningsministeren taler om nogle mindre gode ting, så ved vi andre, at det i virkeligheden er et stærkt udtryk, men at det bare er for at udtrykke sig afslappet, men alligevel præcist. Det ville være forkert at lade skattevæsenet finansiere det, sagde undervisningsministeren også. Nu finansierer skattevæsenet ikke noget som helst. Det får nogle penge, som ryger ud et andet sted. Det er lønarbejderne, der finansierer via skattevæsenet.

Både undervisningsministerens bemærkninger og bemærkningerne fra hr. Ole Vig Jensen får mig til at tænke på, om vi helt på tværs af mine forventninger skulle være nået så langt, at vi kan få stoppet et af hullerne i loven, så vi kan få stoppet muligheden for at oprette private skoler ved hjælp af leasing, eller hvad det er. Jeg synes, det er udmærket, så jeg kunne godt tænke mig at få uddybet, om vi som en slags sidefløj til dette er nået frem til, at det må vi have sat en stopper for, fordi der tydeligt er tale om en finansieringsform, som selv den siddende undervisningsminister finder mindre god, og som vi alle - det vil jeg godt tilslutte mig - kan blive enige om skader friskoletanken.

Vi er enige så langt, at friskoletanken og det principielle i friskoletanken er godt nok. Selvfølgelig skal man have lov at organisere sig omkring en eller anden bestemt måde at uddanne sig på, omkring bestemte ideer, de være sig efter min personlige mening nok så rablende vanvittige. Det mest fornuftige er alligevel: lad folk organisere sig, lad dem udtrykke deres ideer, for så vil det vise sig, at de ikke er bæredygtige. Det er frihedsprincipperne under den form for socialisme, VS ønsker. Jeg ved godt, at undervisningsministeren ind imellem siger noget, der ligner. Man kan jo også finde et korn. Jeg synes, at det er vigtigt, at vi vedrørende dette siger: hvad er holdningerne til friskoleprincippet, og hvad er holdningerne til finansieringsfor-